

Att yttra sig till Skolinspektionen om fristående förskoleklass, grundskolor och grundsärskolor

- Om Skolinspektionens och kommunernas olika roller vid etablering av fristående skolor

Inledning

Skolinspektionen har fått in en ansökan om att få starta en fristående förskoleklass/grundskola/grundsärskola i er kommun. Vi vill därför få ett yttrande från er om vilka konsekvenser en eventuell etablering av en fristående skola skulle få för den kommunala skolan. Det kan till exempel gälla ekonomiska, organisatoriska eller pedagogiska konsekvenser.

Kommunens yttrande är ett viktigt underlag för Skolinspektionens prövning av ansökan. Syftet är att bedöma om etableringen av en fristående skola skulle medföra påtagliga negativa följder för skolväsendet i kommunen.

Kommunens roll

Kommunen bör till sitt yttrande bifoga en beskrivning av konsekvenserna av en etablering. Konsekvensbeskrivningen bör bl.a. visa på ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser som uppkommer vid start av den planerade fristående skolan. Effekterna ska gälla förhållanden på lång sikt, d.v.s. fem-sex år.

Det framgår av förarbetena att valfriheten för vissa elever inte får inskränka andra elevers frihet att välja att gå i en skola nära hemmet. T.ex. kan tillkomsten av en fristående skola medföra att en landsorts- eller glesbygdskommun tvingas att lägga ned en redan befintlig skola vilket kan medföra att avståndet till närmaste kommunala skola avsevärt ökar för elever i någon del av kommunen. Det förekommer även att fristående skolor bildas av kommunala skolor som kommunen har bestämt sig för att avveckla. Detta kan leda till bestående kostnadsökningar för kommunen.

För att Skolinspektionen ska kunna göra en helhetsbedömning av följderna av en etablering bör kommunen till sin konsekvensbeskrivning bifoga följande:

- Befolkningsprognos för den ålderskategori av elever i kommunen som skulle vara aktuell för den sökta skolan. Prognosen ska minst innefatta kommande fem år, helst tio år.
- En sammanställning av samtliga förskoleklasser/grundskolor/särskolor i kommunen. Sammanställningen bör även inkludera elevantal och årskurser per skola.
- Information om andel elever från närliggande kommuner som går i skola i lägeskommunen. Informationen bör avse sökt skolform innevarande och föregående läsår. Information om andel elever från lägeskommunen som går i annan kommun.
- Karta över grundskolornas eller särskolornas placering i kommunen med uppgift om elevantal och årskurser per skola.
- Beskrivningen bör även visa vilka ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser den planerade fristående skolan skulle få för kommunens skolväsende.

Skolinspektionens roll

Skolinspektionens ska enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) lämna ett godkännande om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen om utbildningen inte innebär påtagligt negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Källor

5 kap 2 §. skollagen (2010:800).

Proposition (1995/96:200) Fristående skolor m.m., sid. 44-49 samt sid. 50-53.

Bilaga:

Checklista över bilagor som bör bifogas till kommunyttrande

Skolinspektionen Enheten för tillståndsprovning
Box 23069
104 35 STOCKHOLM
Tel 08 58 60 80 00
Fax 08 58 60 80 10

Bilaga 1 - Checklista över bilagor som bör bifogas till kommunyttrande

Markera de bilagor som bifogats yttrandet.

	<i>Underlag</i>	<i>Förklaring</i>	<i>Eventuell kommentar från kommunen</i>	<i>Bilagenummer</i>
<input type="checkbox"/>	Elevunderlag för sökt skola i kommunen innevarande läsår och ett antal år framöver.	Befolkningsprognos för den ålderskategori av elever i kommunen som skulle vara aktuell för den sökta skolan. Prognosen ska minst innefatta kommande fem år, helst tio år.		
<input type="checkbox"/>	Befintliga kommunala och fristående grundskolor och gymnasieutbildningar inom kommunen.	<i>Grundskola/Särskola:</i> En sammanställning av samtliga grundskolor/Särskolor i kommunen. Sammanställningen ska gärna även inkludera elevantal och årskurser per skola.		
<input type="checkbox"/>	Eventuella elevflöden över kommungränsen.	Information om andel elever från närliggande kommuner som går i skola i lägeskommunen. Informationen bör avse sökt skolform innevarande och föregående läsår. Information om andel elever från lägeskommunen som går i annan kommun.		
<input type="checkbox"/>	Geografisk karta över kommunala och fristående grundskolor i kommunen.	Geografisk karta över grundskolornas eller särskolornas placering i kommunen med uppgift om elevantal och årskurser per skola.		

<input type="checkbox"/>	Eventuella övriga uppgifter			
<input type="checkbox"/>				
<input type="checkbox"/>				